

in bližnja prihodnost nas bode učila, za koliko se dajo dohodki povečati z boljšo rejo goveje živine.“

Mi le želimo, da gospod pisatelj doseže s to knjižico svoj namen. Potem pa pisatelj govori občno o rejih živine tako le:

„Reja goveje živine nam obeta v sedanjih časih še največ dohodka. Zaradi tega se kaže z rejo goveje živine pečati, če si hočemo zboljšati svoje stanje. Že sedaj prinaša goved lepe dohodke. A še dosti lepše dohodke bi nam lahko dajala, če bi bila naša goved boljša in lepša, ali z drugimi besedami rečeno, če bi našo goved boljše redili.

Če bi imeli pri nas lepšo govejo živino, postala bi živinska kupčija po naših krajih dosti bolj živahna, in živina bi imela dosti lepšo ceno. Lepa živina ima zmiraj dobro ceno, ker jo kupci radi iščejo, če jo je tudi dražje plačati. Od dobro rejene govedi bi imeli pa tudi doma več užitka in koristi, kakor je imamo sedaj.

Reja goveje živine je pri nas še v marsičem pomanjkljiva.

Prvi pogoj za vspešno rejo živine je zadostna množina krme. Te pa po naših krajih navadno primanjkuje. Nezadostno krmljenje goveje živine je največ krivo, da je naša goved še tako slaba, in da nam tako malo koristi. Resnica je, da si z najboljšim plemenom ne moremo nič pomagati, če pridelujemo premalo krme. Žlahtna plemena oslabe dosti hitreje pri nezadostni krmi, ker niso stradanju tako vajena, kakor naša domača goved. Če vpeljujejo tedaj dobra plemena iz drugih krajev, da bi zboljšali z njimi domačo goved, potem moramo skrbeti, da jim bodemo dajali boljšo krmo in več krme, ker so živali žlahtnih plemen navadno težje, kakor je naša domača živina.

Da imajo n. pr. po planinskih krajih in po nižavah severne Nemčije tako lepo živino, to je pripisati največ obili in dobri krmi, katero pridelujejo tamkajšni gospodarji. Če bi imeli pri nas na Dolenjskem toliko krme, gotovo bi bila tudi naša živina dosti boljša, kakor je sedaj.

Ker je treba za vspešno rejo živine pred vsem zadosti krme, treba bode zanaprej naše kmetije tako preurediti, da bodemo pridelovali več krme. Po naših njivah bo treba sejati več detelje in drugih krmskih rastlin, travnike bodemo morali pa bolje obdelovati in bolje gogniti, kakor smo bili doslej vajeni.

Drugi pogoj za vspešno rejo je pa lepa plemenska živina. Ta je za zboljšanje reje ravno tako neobhodno potrebna kakor zadostna množina krme. Dokler ne bodemo skrbeli za dobro plemensko goved, t. j. dokler nam bode vsejedno, ali redimo dobro ali slabo goved za pleme, in dokler ne bodemo sploh boljše redili goveje živine, tako dolgo niti misliti ni, da bi se goveja živina zboljšala. Pri nas se godè še velike napake, posebno pri rejih bikov, pa tudi pri rejih krav, telet in mlade govedi. Skrajni čas je tedaj, da tudi v tem oziru napredujemo in skušamo dosegči lepše vspehe pri rejih, kakor smo jih imeli dosedaj.“

Na to pa pisatelj v posamičnih poglavjih razpravlja

rejo bikov, krav, telet in mlade goveje živine. O vsem piše jako poljudno in zanimivo. Končno pisatelj govori, kako je skrbeti za zdrave hleva. Ta odstavek je jeden najpotrebnejših v knjigi, ker baš v tem oziru je še jako mnogo mnogo nedostatkov pri nas. Mnogim živinskim boleznim so krivi baš slabti goveji hlevi.

Končno so pa pridejane knjige glavnje določbe nove postave o rejih goveje živine. Ta dostavek bode prav prišel vsem kmetovalcem, ker se sicer nimajo priložnosti seznaniti s postavo. Če je tudi kdaj bere v kakem listu ali kje drugje, tudi hitro pozabi. Drugače pa bode, če bode imel knjižico doma, da je vselej lahko pogleda. Omeniti pa moramo tudi, da je cena knjižici jako nizka. Velja namreč le 15 kr. Dobiva se pri J. Krajcu v Novem mestu.

Založila je pa to knjižico podružnica kmetijske družbe v Novem mestu in se s tem gotovo pridobilo mnogo zaslug za zboljšanje narodnogospodarskega stanja na Dolenjskem.

Kmetijske raznoterosti.

Kako konje spraviš iz gorečega hleva. Znano je, da je vedno težko spraviti iz hleva konja, kadar gori. Prestrašen od ognja konj stoji na jednem mestu. Tako pa konj pojde iz hleva, ako ga osedlaš, ali pa okomataš.

Dobro krmo in veliko je dobimo, če sejemo grah in turšico v kupe in to potem zeleno pokosimo. Taka krma je tako zdrava in tečna za živino.

Brananje ozimine pomladni. Skušnje učè, da je tako dobro, ako se ozimino pomladni prebranamo. Branjanje je posebno potrebno, če je žito pregosto. S tem dosežemo, da se toliko zredči, da ne poleže. Raste pa močneje, ker zrak bolj prešine zemljo. Branati se ne sme v presuhem, še manj pa premokrem vremenu. Najbolje se branjanje obnese, ako dež gre kmalu po branjanju.

Poučni in zabavni del.

Deset let v Ameriki.

(Iz osebnih spominov Rusa P. Tverskega.)

III.

(Dalje.)

Samo v največjih vzhodnih mestih, v Novem Jorku, Philadelphii in Baltimoru so pa le v majhnem številu večnadstropne hiše s najemninskimi stanovanji; po vseh drugih mestih, tudi v Čikagu, kjer so stavbeni prostori dražji nego v Novem Jorku, živi vsaka rodbina v posebni hiši, naj bodo še tako majhna njena sredstva za življenje. Te zasebne hiše, rezidencije (residences), kot se popolnoma umestno imenujejo v Ameriki, so najrazličnejše, kar se tiče njih vrednosti in zgradbe, načinajoč s kočo zamorskega dñinarja stoječo 50 dolarjev do palač Astora in Vanderbilta v Novem Jorku, stoječih milijone. Govore, da je nova hiša starega Vanderbilta, zgrajena malo pred njegovo smrtjo, stala sedemnajst milijonov, a palača Fera, kalifonskega spekulanta s srebrnimi rudniki, je pa stala še več.